

VÆRD AT VIDE OM

Selvfinansiering i selskaber

Med vedtagelsen af den nye selskabslov i 2009 blev der indført nye bestemmelser, der giver et selskab mulighed for at foretage selvfinansiering. Selvfinansiering har i den tidligere selskabslovgivning ikke været tilladt.

Selvfinansiering er det forhold, hvor et selskab stiller midler til rådighed, yder lån eller stiller sikkerhed for tredjemands erhvervelser af kapitalandele i selskabet eller i dets moderselskab.

Økonomisk bistand med selskabets midler

Som udgangspunkt er det ikke lovligt direkte eller indirekte at stille midler til rådighed, yde lån eller stille sikkerhed for tredjemands erhvervelse af kapitalandele i selskabet eller i dets moderselskab (selvfinansiering), ligesom det heller ikke i almindelighed er lovligt at yde økonomisk bistand i form af fx lån til kapitalejere eller ledelsesmedlemmer.

Kun i de tilfælde, hvor visse betingelser er overholdt, vil det alligevel være lovligt at yde økonomisk bistand til tredjemand til brug for selvfinansiering.

Betingelser for selvfinansiering

For at økonomisk bistand, ydet med det formål at erhverve kapitalandele i selskabet, kan være lovligt efter reglerne om selvfinansiering, skal en række betingelser være opfyldt.

Følgende betingelser skal være opfyldt:

- Generalforsamlingens godkendelse af transaktionen.
- Ledelsen skal have foretaget en kreditvurdering af den, der er modtager af lånet.
- Ledelsen skal til generalforsamlingens brug udarbejde en redegørelse indeholdende en beskrivelse af:
 - Udlån må kun foretages, hvis det er forsvarligt for selskabet under hensyntagen til selskabets økonomiske stilling.
 - Udlån skal foretages på sædvanlige markedsvilkår.

Generalforsamlingsbeslutning

Anvendelse af selvfinansiering kræver generalforsamlingens godkendelse. Herudover er der krav til beslutningens forsvarlighed, at det centrale ledelsesorgan udarbejder en redegørelse, og at transaktionerne foregår på markedsvilkår.

Generalforsamlingens godkendelse skal foreligge, før der kan ydes økonomisk bistand til selvfinansiering. Beslutningen skal ske på baggrund af et konkret forhold og må ikke være af generel karakter. Generalforsamlingen kan ikke bemyndige ledelsen til at træffe beslutning om at yde økonomisk bistand til selvfinansiering.

VÆRD AT VIDE

Maj 2011

Denne publikation er skrevet i generelle vendinger og skal alene betragtes som generel vejledning. Publikationen dækker ikke specifikke situationer, og du bør ikke handle - eller undlade at handle - uden at have fået professionel rådgivning. Kontakt venligst BDO for at drøfte de specifikke problemstillinger. BDO, vores partnere og medarbejdere påtager os ikke ansvar for tab foranlediget af en handling, der er taget - eller ikke er taget - på baggrund af oplysningerne i denne publikation.

Ledelsens redegørelse

Til brug for generalforsamlingens beslutning skal det centrale ledelsesorgan udarbejde en skriftlig redegørelse, der skal indeholde oplysninger om:

- Baggrunden for forslaget om økonomisk bistand
- Selskabets interesse i at gennemføre en sådan disposition
- De betingelser, der er knyttet til gennemførelse
- En vurdering af de konsekvenser, som dispositionen måtte medføre for selskabets likviditet og solvens
- Den pris, som tredjemand skal betale for kapitalandelene.

I redegørelsen er der krav om, at ledelsen bl.a. skal anføre og dermed påvise, hvad selskabets interesse er i at gennemføre en sådan disposition. Dette krav skal være med til at sikre, at selskabet kun foretager sådanne transaktioner, hvis selskabet og dermed også selskabets kreditorer og andre interessenter får nytte heraf.

Ledelsens redegørelse til generalforsamlingen skal offentliggøres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 2 uger efter generalforsamlingens godkendelse. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør, at der er modtaget en redegørelse men offentliggør ikke selve redegørelsen. Redegørelsen er offentlig tilgængelig og kan rekvireres hos styrelsen.

Størrelsen af økonomisk bistand

Omfanget af de midler, selskabet må stille til rådighed for selvfinansiering, må ikke overstige selskabets frie reserver under egenkapitalen svarende til de reserver, der kan udloddes som ordinært udbytte. Der er tale om de frie reserver, således som de fremgår af selskabets seneste godkendte årsregnskab. Det vil sige, at overskud optjent i indeværende regnskabsår, der kunne udbetales som ekstraordinært udbytte, ikke kan anvendes til at yde selvfinansiering.

Det er de frie reserver, jf. seneste godkendte årsregnskab på det tidspunkt, hvor bstanden ydes, der er afgørende for størrelsen af den økonomiske bistand, der kan ydes som lovlig selvfinansiering.

Efterfølgende fald i de frie reserver medfører ikke, at det pågældende mellemværende af den grund skal afvikles eller bliver ulovligt.

Et fald i de frie reserver kan imidlertid betyde, at der påhviler ledelsen en handlepligt. Dette følger af ledelsens almindelige forpligtelse til at sikre, at et selskab har det fornødne kapitalberedskab.

Herudover er det ledelsens ansvar, at den samlede økonomiske bistand til tredjemand på intet tidspunkt overstiger, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til selskabets økonomiske stilling.

Kreditvurdering

Yder selskabet økonomisk bistand til brug for selvfinansiering, skal ledelsen sikre sig, at der foretages en kreditvurdering af den eller dem, der modtager selskabets økonomiske bistand. Kreditvurderingen gælder både, hvor der er tale om fysiske personer og selskaber som modtager.

Kreditvurderingen skal bidrage til at afdække, om den økonomiske bistand sker på et økonomisk forsvarligt grundlag. Det er op til ledelsen at vurdere, hvilke oplysninger der er nødvendige for at træffe beslutningen, herunder eventuel brug af eksterne rådgivere.

Kreditvurderingen kan fx baseres på en vurdering af, om en professionel långiver, som fx et pengeinstitut eller realkreditinstitut, vil være villig til at stille midler til rådighed for køberen på tilsvarende vilkår.

Krav om markedsvilkår

Ydelsen af den økonomiske bistand til selvfinansiering skal ske på sædvanlige markedsvilkår.

Vurderingen af markedsvilkår går ikke kun på markedsrenten men eksempelvis også på lånets løbetid og afdragsprofil. Alle betingelser i aftalen skal foregå på markedsvilkår, herunder også eventuelle sikkerhedsstillelser mv.

Den økonomiske bistand skal dermed i sin helhed ydes på samme markedsvilkår, som hvis den tilsvarende transaktion var foretaget på det almindelige eksterne lånemarked.

Manglende overholdelse af betingelser

Konsekvenserne ved en manglende overholdelse af betingelserne for at yde lovlig selvfinansiering kan, hvis der er tale om et forsættligt eller uagtsomt forhold efter omstændighederne, føre til erstatningsansvar for ledelsen, der medvirker til gennemførelse eller opretholdelse af dispositioner i strid med de angivne betingelser. Der kan endvidere blive tale om at gøre et strafansvar gældende.

Såfremt betingelserne for at yde lovlig økonomisk bistand til selvfinansiering ikke er opfyldt, vil konsekvensen sandsynligvis blive, at transaktionen som udgangspunkt ikke er lovlig og kan fx blive omfattet af reglerne for ulovlig økonomisk bistand til kapitalejere (ulovlig lån).

Regnskabsmæssige forhold

Et selskab, der yder økonomisk bistand til lovlig selvfinansiering efter selskabslovens regler, skal oprette en bunden reserve i årsregnskabet under egenkapitalen.

Der skal omklassificeres (overføres) et beløb svarende til lånet, sikkerhedsstillelsen eller den økonomiske bistand fra posten "Overført overskud" eller andre frie reserver, der kan anvendes til udbytte, til posten "Reserve for udlån og sikkerhedsstillelse".

Denne reserve kan ikke elimineres med virksomhedens underskud eller formindskes på anden måde. Reserven kan dermed heller ikke danne grundlag for udbytte eller anvendes til fx kapitalforhøjelser i selskabet.

Reserven kan kun formindskes eller opløses, i det omfang lånet, sikkerhedsstillelsen eller den økonomiske bistand nedbringes eller helt ophører, det vil sige i takt med, at der afdrages på et lån. Udbytte til kapitalejeren/låntageren kan anvendes til afdrag på den lånte kapital.

Reserven kan reduceres med udbytte, som forventes besluttet på den kommende generalforsamling. Det forudsætter blot, at kapitalejeren senest på balancedagen uigenkaldeligt har tilkendegivet at ville acceptere en modregning mellem udbytte og lånet.

Det udbytte, der kan modregnes i reserven, er nettoudbytte efter fradrag af den udbytteskat, der skal tilbageholdes og betales.

Det er en klar betingelse, at den bundne reserve til enhver tid svarer til den økonomiske bistand, som er ydet på det givne tidspunkt.

Oplysninger i årsregnskabet

Hvis den kapitalejer, der har lånt penge i selskabet efter reglerne om selvfinansiering, ligeledes indgår i selskabets ledelse (direktion, bestyrelse eller tilsynsråd), skal der i henhold til årsregnskabslovens bestemmelser foretages en noteoplysning om det pågældende tilgodehavende.

I noten skal angives de væsentligste vilkår, herunder rentefod, og de beløb der er tilbagebetalt i året. Er et lån optaget og indfriet i årets løb, skal det oplyses særskilt.

Skattemæssige forhold

Lån der ydes til erhvervelse af kapitalandele i selskabet eller i dets moderselskab er omfattet af skattelovgivningens almindelige regler for pengeudlån. Det betyder, at evt. tab på sådanne udlån er fradragsberettiget i selskabet og vil give skattepligt eller underskudsbe-grænsning hos kapitalejeren.

Er lånet derimod omfattet af den særlige koncernregel i kursgevinstloven, vil der ikke være tabsfradrag i långiverselskabet og dermed ikke skattepligt i låntagerselskabet.

De selskabsretlige regler for ydelse af sådanne lån kræver, at lånet/sikkerhedsstillelsen sker på markedsvilkår. Det betyder, at det normalt ikke vil give anledning til særlige skattemæssige overvejelser i forhold til fx renteproblematik mv.

Muligheder og krav

De nye regler skaber ikke i sig selv mulighed for at trække flere midler ud af det købte selskab, end hvad der hidtil har været tilladt, men anvendelsen af reglerne for lovlig selvfinansiering betyder, at selskabets soliditet ikke umiddelbart forringes, hvilket vil være tilfældet, såfremt midlerne i stedet for blev udbetalt som udbytte.

Udviklingen i de finansielle behov i forbindelse med erhvervslivets strukturtilpasning viser, at der kunne opstå situationer, hvor det kunne være i et selskabs interesse at medvirke til sådanne transaktioner. Sådanne situationer kunne fx være ved generationsskifter, hvor den nye generation skal have finansieret købet af kapitalandele. Ligeledes ved medarbejders køb af kapitalandele i selskabet og eventuelt i situationer, hvor virksomheden skal sælges, og køber skal have finansieret købet.

**HAR DU SPØRGSMÅL
SÅ KONTAKT DIN REVISOR**

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab og BDO Kommunernes Revision, Godkendt revisionsaktieselskab, begge danskejede revisions- og rådgivningsvirksomheder, er medlemmer af BDO International Limited - et UK-baseret selskab med begrænset hæftelse - og dele af det internationale BDO netværk bestående af uafhængige medlemsfirmaer. BDO er varemærke for både BDO netværket og for alle BDO medlemsfirmaerne. BDO i Danmark beskæftiger godt 1.100 medarbejdere, mens det verdensomspændende BDO netværk har næsten 47.000 medarbejdere i 119 lande.

WWW.BDO.DK

